

provozování druhé, dodává smlouvě význačný ráz a charakter. Toto právo k prvnímu provozování filmu v L. zůstalo žalobkyni neporušeno, neztenčeno a nevyčerpano, když žalovaný filmu ve smluvené době neprovedl, toto právo mohla žalobkyně jinak zpeněžit v L. propůjčením jinému kinu a též je propůjčením »Reformkinu« zpeněžila a nemůže proto úplatu, kterou za toto právo k prvnímu provozování v L. již vzala od majitele jiného kina (»Reformkina«), žádati též od majitele kina »Urania«, žalovaného, neboť právo to lze zpeněžit v tomtéž místě pouze jednou. Lhostejno jest proto pro posouzení tohoto případu, zda mohla žalobkyně onen film ve dnech 28. dubna až do 4. května 1923 přenechat k provozování v jiném městě, neboť zde jedná se o prvé provozování v L. a to mohla pouze jednou propůjčiti. Příklad dlužno řešiti dle obdoby §u 1107 obč. zák., dle něhož může pronajímatel, nemůže-li nájemce věci najaté použití pro překážku, týkající se pouze jeho osoby a nikoli nájemního předmětu, žádati nicméně zaplacení nájemného, musí si však dáti sraziti výhody, jichž docílil tím, že předmět nájemní jinak zpeněžil. I v tomto případě žalovaný jako nájemce filmu nemohl ho použití následkem osobní překážky, následkem své závislosti na konsorciu Uraniakina, kteréž mu předvedení najatého filmu zakázalo, a proto musí žalovaný pachtovné nicméně zaplatiti, může si však sraziti z pachtovného to, čeho docílila žalobkyně propůjčením téže výhody (prvého provozování) Reformkinu. Nepřihlížev k tomuto zákonnému ustanovení a nepouživ ho na námitky žalovaného, neposoudil odvolací soud věc správně po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Následkem svého nesprávného právního hlediska nepředsevzaly nižší soudy potřebných zjištění o tom, jaké výhody docílila žalobkyně propůjčením téhož filmu Reformkinu ke skutečně prvnímu provozování v L. (§ 1107 obč. zák.), t. j. úplatou za ono prvenství v provozování, — takže zůstalo řízení v tom směru kusým a neúplným a trpí nedostatkem, který jest způsobivým zabrániti vystižnému probrání a důkladnému posouzení sporného případu (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 4283.

Použil-li ten, komu byl dán příkaz (svěřena komise) ku splnění příkazu (komise) dalšího zmocněnce, ručí za tohoto pouze dle §u 1010 obč. zák., a nelze tu použiti ustanovení §u 1313 a) obč. zák., jež se vztahuje pouze na pomocníky při plnění, nikoliv na další zmocněnce.

(Rozh. ze dne 21. října 1924, Rv I 1115/24.)

Žalobce odevzdal žalované tuzemské bance k inkasu směnku, akceptovanou dlužníkem v Rumunsku. Žalovaná banka obrátila se za účelem provedení inkasa na banku M. v Bukurešti, jež neprovedla včas súčtování inkasa, čímž žalobce utrpěl škodu, jejíž náhrady domáhal se na žalované bance. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d-

v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto d ů v o d ů: Jde tu o obchod, jež jest označiti jako komisi, a nikoliv o poměr substituční. Z toho plyne, že se na straně žalované jednalo o smluvní povinnost, z níž tato po případě její nástupkyně v právu co do provedení obchodu ručí podle Šu 1313 a) obč. zák. po př. čl. 360 a 52 obch. zák. zásadně, tudíž i za zmocněnce a pomocné osoby, kterých ke splnění užila. Jest to důsledek zásady Šu 1313 a) obč. zák. jakož i článku 52 obch. zák., že jednání zástupcovo platí co do svých účinků za jednání zastoupeného.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Rozhodnutí sporu záleží jedině v řešení otázky, zda filiálka žalované banky A ručí podle Šu 1313 a) obč. zák. za zavinění banky M. Žalobkyně uplatnila sice žalobní nárok též po stránce přímého zavinění žalované banky, záležejícího v tom, že provedla inkasso směnky prostřednictvím jiných peněžních ústavů, nižší soudy však právem neshledaly v jednání tom zavinění, a k názoru tomu připojil se i dovolací soud z důvodů níže uvedených. Zbývá otázka, zda na sporný případ bylo použiti předpisu Šu 1313 a) obč. zák. Kladnou odpověď posoudil dovolací soud věc nesprávně po právní stránce. Nezáleží na přesném rozlišování, jaké právní povahy byl příkaz, udělený žalující firmou žalované bance, by inkassovala směnku v žalobě uvedenou, zda šlo jen o mandát či o komisi, neboť v obou těchto případech bude uvažovati jedině o tom, zda žalovaná byla oprávněna svěřiti provedení příkazu někomu jinému. To platí i o příkazu obstaravatelském, jenž jest úplatným mandátem zvláštního druhu (viz bližší rozvedení v rozhodnutí čís. 2079 sb. n. s.). I pro tento poměr platí § 1010 obč. zák. podle čl. 1 obch. zák., ježto právo obchodní nemá v tomto směru zvláštního ustanovení. K provedení příkazu, jí uděleného, bylo žalované bance vzhledem k okolnostem, t. j. k jejímu sídlu a místu splatnosti směnky, nevyhnutelně třeba náměstka. I žalující firmě bylo známo, že tuzemská banka není s to, inkassovati směnku v Černovicích (Rumunsko), nýbrž že bude nucena použiti k tomu prostřednictví jiného peněžního ústavu, ať již tamější filiálky žalované banky anebo jiné banky. Jest proto podle Šu 1010 obč. zák. uvažovati jedině o tom, zda žalovaná banka dopustila se zavinění při volbě svého náměstka. Nižší soudy neshledaly zavinění toho. V tomto směru souhlasí s nimi dovolací soud na základě skutkových zjištění, že žalovaná banka použila vzhledem k nespolehlivému poštovnímu spojení s Rumunskem, bránícímu přímému příkazu tamější filiálce, účelně Pražské sčítovací banky, a že nelze shledati neopatrnosti ani ve volbě M. Tyto skutečnosti nejsou v dovolacím řízení již sporné. Vzhledem k tomu, že právní poměr mezi stranami jest posuzovati jen podle Šu 1010 obč. zák., nelze naň použiti Šu 1313 a) obč. zák., majícího na mysli pomocníky při plnění, ne další zmocněnce. Tím jest věc rozhodnuta, neboť žalobní nárok, spočívající jen na důvodu Šu 1313 a) obč. zák. pozbyl svého oprávnění, a bylo žalobu zamítnouti.